

KONIEC EPOKI KLATKOWEJ

DLACZEGO UE MUSI POŁOŻYĆ KRES
ZAMYKANIU ZWIERZĄT W KLATKACH

2025

“

Ponieważ zwierzęta są istotami czującymi, formułując i wdrażając unijne przepisy dotyczące rolnictwa, rybołówstwa, transportu, rynku wewnętrznego, badań i rozwoju technologicznego oraz polityki kosmicznej, Unia i państwa członkowskie, muszą w pełni uwzględniać wymogi dobrostanu zwierząt...”

”

Wersje skonsolidowane Traktatu o Unii Europejskiej i Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.
Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej C 115, 09.05.2008

WPROWADZENIE

W całej Unii Europejskiej setki milionów zwierząt hodowlanych przez całe życie uwięzione są w maleńkich, jałowych klatkach. Wiele milionów innych spędza w klatkach znaczną część swojego życia. Te nieludzkie systemy hodowli ograniczają wiele naturalnych instynktów zwierząt i stanowią smutną refleksję nad naszym społeczeństwem.

W klatkach żyją nie tylko kury nioski. Miliony królików, świń, przepiórek, kaczek i gęsi, czujących istot, zdolnych do odczuwania bólu i radości, doświadczają niewyobrażalnego cierpienia, zamknięte w klatkach na terenie całej Unii Europejskiej. Przestarzałe warunki hodowli i ciasnota, w jakiej żyją zwierzęta poważnie zagrażają ich życiu i dobrostanowi, odbierając tym czującym istotom szansę na godne życie.

W 2021 r. Komisja Europejska zobowiązała się do wprowadzenia przepisów zakazujących stosowania klatek w hodowli zwierząt gospodarskich. Zobowiązanie było odpowiedzią na udaną Europejską Inicjatywę Obywatelską „End the Cage Age – Koniec Epoki Klatkowej” – jedyną w historii, która doprowadziła do złożenia przez KE oficjalnego zobowiązania.

W związku z niedotrzymaniem tego zobowiązania, w 2024 r. Komitet Obywatelski „End the Cage Age – Koniec Epoki Klatkowej” złożył skargę na KE do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej. Sukces postępowania będzie oznaczał, że KE będzie zmuszona opublikować propozycje legislacyjne związane z zakazem hodowli klatkowej w jasnych i rozsądnych ramach czasowych. Niniejszy raport wyjaśnia, dlaczego Unia Europejska musi położyć kres hodowaniu zwierząt gospodarskich w klatkach i co zrobić, aby tak się stało.

Czas wyrazić swój sprzeciw i zakończyć epokę klatkową!

© Compassion in World Farming

Maciory zamknięte w kojach

STRESZCZENIE

- W UE ponad 300 milionów zwierząt spędza całe lub większość swojego życia w klatkach – są to m.in. maciory zamykane w kojcach porodowych, czy kury nioski zamknięte w tak zwanych klatkach „wzbogaconych”.
- Wybitni naukowcy zajmujący się dobrostanem zwierząt są jednomyślni co do tego, że zamykanie zwierząt w klatkach znacznie pogarsza warunki ich życia.
- Nauka dostarcza nam dowodów na to, że zamykanie zwierząt w klatkach jest okrucieństwem; zwierzęta są czującymi istotami, zdolnymi do odczuwania bólu i radości. Takie systemy hodowlane powodują ogromne cierpienie, odbierając zwierzętom uwięzionym w klatkach kontrolę nad swoim życiem i możliwość swobodnego poruszania się oraz uniemożliwiając im niemal wszystkie naturalne dla nich zachowania.
- Zdaniem społeczeństwa należy zrobić więcej dla ochrony zwierząt hodowlanych. Eurobarometr z 2023 r. wykazał, że 84% ankietowanych Europejek i Europejczyków – w tym 80% Polek i Polaków – chce, aby dobrostan zwierząt hodowlanych był lepiej chroniony.
- W 2021 r. Komisja Europejska zobowiązała się do wprowadzenia przepisów zakazujących stosowania klatek w hodowli zwierząt gospodarskich w odpowiedzi na podpisaną przez 1,4 miliona obywateli i obywateli Europejską Inicjatywę Obywatelską „End the Cage Age – Koniec Epoki Klatkowej”. W 2024 r. Komitet Obywatelski odpowiedzialny za inicjatywę złożył skargę na niedotrzymanie tego zobowiązania przez KE do TSUE z powodu opieszałości Komisji w przedstawieniu przepisów w wyznaczonym przez siebie terminie.
- Wiele systemów hodowli różnych gatunków zwierząt nadal skrajnie ogranicza swobodę przemieszczania się. Są to m.in. hodowle świń, gdzie maciory zmuszane są do opieki nad prosiętami w kojcach, hodowle królików i przepiórek spędzających całe życie w jałowych klatkach, czy hodowle kaczek i gęsi zamkniętych w klatkach, gdzie karmi się je siłą na potrzeby produkcji foie gras.
- Choć w 2012 r. wszedł w życie zakaz używania jałowych klatek bateryjnych na terenie UE, ponad połowę hodowanych w celach komercyjnych kur niosek trzyma się w tak zwanych klatkach „wzbogaconych”. Także stada hodowlane i pisklęta zamykane są w klatkach – często jałowych.
- Cielęta trzymane są pojedynczo w kojcach przez pierwsze 8 tygodni ich życia.

- Prawodawstwo UE dotyczące zwierząt gospodarskich stanowi, że „swoboda przemieszczania się zwierząt (...) nie może być ograniczona w sposób powodujący niepotrzebne cierpienie”. Stanowi również, że „gdy zwierzę jest stale lub regularnie zamknięte, należy mu zapewnić przestrzeń odpowiednią do jego potrzeb fizjologicznych i etologicznych, zgodnie z ustalonym doświadczeniem i wiedzą naukową”. Każdy z systemów ograniczających swobodę przemieszczania się, opisany w niniejszej broszurze, stanowi naruszenie tych przepisów, a mimo to, systemy te nadal są rutynowo stosowane w wielu państwach członkowskich.
- Niektóre postępowe państwa członkowskie UE wprowadziły już przepisy krajowe zakazujące niektórych form chowu klatkowego. W Szwecji zakazano stosowania jakichkolwiek klatek dla macior (kojców indywidualnych i kojców porodowych). Dania zakazała stosowania kojców indywidualnych w nowych systemach i istniejących hodowlach do 2035 r. Niemcy zniosą kojce indywidualne do 2030 r. i ograniczą czas przebywania macior w kojcach porodowych do maksymalnie pięciu dni od 2035 r. Austria ograniczy czas przebywania w kojcach do maksymalnie pięciu dni po porodzie od 2033 r. Klatki „wzbogacone” dla kur niosek są zakazane w Luksemburgu i Austrii; zakaz ten zostanie wprowadzony w Niemczech (od 2025 r., w wyjątkowych przypadkach od 2028 r.) oraz na Słowacji (podpisano memorandum między rządem a przedstawicielami branży od 2030 r.). We wrześniu 2020 r. czescy posłowie przegłosowali zakaz klatkowej hodowli kur niosek od 2027 r. Klatki dla królików hodowlanych zostały zakazane w Austrii, a pozostałe klatki „wzbogacone” w Belgii zostaną zakazane do 2025 r.
- Stworzenie prawodawstwa unijnego jest warunkiem koniecznym, by położyć kres nieludzkiej praktyce hodowania zwierząt w klatkach. Wzywamy każde państwo członkowskie do wdrożenia przepisów krajowych mających na celu wprowadzenie bardziej humanitarnej metody hodowli i zakazanie trzymania zwierząt gospodarskich w klatkach.

“

Istnieje hierarchia potrzeb, a potrzeba swobodnego i dobrowolnego przemieszczania się znajduje się wśród tych podstawowych, co oznacza, że żadne środki mające zapewnić zwierzętom dobrostan, nie mogą zastąpić swobody przemieszczania się. Bez możliwości poruszania się, życie nie ma sensu.”

Andrzej Elżanowski,
profesor zoologii
Uniwersytetu
Warszawskiego

CZAS ZAKOŃCZYĆ EPOKĘ KLATKOWĄ

SKRAJNE OGRANICZENIE SWOBODY PORUSZANIA SIĘ

Ponad 300 milionów zwierząt hodowlanych – w tym kur, przepiórek, królików, świń i kaczek – co roku więzionych jest w klatkach na fermach na terenie całej UE.

Trzymanie zwierzęcia w klatce jest formą nieuchronnego i całkowitego zamknięcia, wskutek czego zwierzę jest zależne wyłącznie od osoby zapewniającej mu żywność, wodę i minimalne udogodnienia. Klatka pozbawia je autonomii, poważnie ograniczając jego zdolność do zaspokajania podstawowych potrzeb behawioralnych, fizycznych i psychicznych.

Zwierzęta hodowlane są istotami czującymi. Oznacza to, że mają zdolność doświadczania wielu emocji, takich jak radość, strach, ból i cierpienie. Zwierzęta hodowlane mogą również uczyć się na podstawie doświadczeń, rozwiązywać problemy i tworzyć ścisłe więzi społeczne – podobne do przyjaźni u ludzi. Klatki zagrażają podstawowym aspektom ich egzystencji i redukują zwierzę do zwykłej jednostki produkcyjnej.

Profesor Christine Nicol z Wydziału Weterynarii Klinicznej Uniwersytetu w Bristolu tak mówi o „niezwykłych zdolnościach poznawczych i umiejętności modyfikacji zachowania” choćby kurczaka: „Wyzwaniem, jakie przed nami stoi, jest nauczenie innych, że każde zwierzę, które zamierzamy zjeść lub wykorzystać jest złożoną istotą, i dostosowanie naszych metod hodowli do tej wiedzy”.

Kury nioski w tzw. klatce „wzbogaconej”

© Compassion in World Farming

Macióra w kojcu z prosiętami

© Compassion in World Farming

DLACZEGO TRZYMANIE ZWIERZĄT W KLATKACH JEST ZŁE?

Klatki odseparowują od siebie poszczególne zwierzęta (z natury społeczne), np. króliki hodowlane, cielęta w wieku do 8 tygodni i maciory we wczesnej ciąży.

Klatki są przeważnie jałowe. Zwykle zbudowane są wyłącznie z metalowych prętów i siatkowej lub betonowej podłogi, znajdują się w nich także dozowniki

paszy i wody. Żyją w nich m.in. maciory, przepiórki, króliki mięsne i przeznaczone do rozrodu króliki płci żeńskiej.

Zwierzęta trzymane w klatce żyją w zatłoczonych grupach. Tak dzieje się choćby w przypadku przepiórek i królików hodowanych na mięso. Utrudnia to zwierzętom poruszanie się i odpoczynek.

Klatki uniemożliwiają wykonywanie aktywności fizycznej, co prowadzi do problemów zdrowotnych, takich jak niska gęstość kości, na przykład u macior, królików i kur niosek, oraz niemożności zaspokojenia potrzeb psychicznych poprzez ograniczenie zachowań naturalnych dla zwierzęcia.

Czołowi eksperci ds. dobrostanu zwierząt również skrytykowali systemy klatkowe.

Macióra zamykana w klatce podczas porodu nie może opuszczać grupy, znaleźć miejsca na gniazdo, nie może też zdobyć i ułożyć materiału gniazdowego – a do tego dąży jej fizjologia i zachowanie. Co za tym idzie, reaguje dużym stresem. Staje się bardziej podatna na choroby, a poród trwa dłużej, co może również zagrozić dobru potomstwa.

Profesor Bo Algers, weterynarz i profesor *emeritus* w Katedrze Higieny Zwierząt na Wydziale Środowiska i Zdrowia Zwierząt Szwedzkiego Uniwersytetu Rolniczego

Jak wynika z ostatniego raportu Eurobarometru (2023) poprawa dobrostanu zwierząt gospodarskich cieszy się ogromnym społecznym poparciem – 91% mieszkańców Europy uważa, że ochrona zwierząt gospodarskich jest ważna, a 84% uważa, że zwierzęta hodowlane powinny być chronione lepiej niż obecnie. Co więcej, większość ludzi gotowa jest zapłacić więcej za produkty pochodzące z hodowli o wyższym standardzie dobrostanu zwierząt.

Obecnie wiele wiodących firm na świecie wsłuchuje się w opinie swoich klientów i rezygnuje z pozyskiwania produktów z hodowli klatkowych. Ponad 800 europejskich firm pomyślnie wdrożyło swoje zobowiązania w zakresie bezklatkowej produkcji jaj. Renomowane i znane na całym świecie firmy, takie jak KFC, Subway, Barilla, Ferrero, Danone, Mars, Nestlé czy Unilever, osiągnęły już status bezklatkowy w odniesieniu do wykorzystywanych jaj lub produktów je zawierających.

Ponadto, w 2021 r. dziesięć wiodących europejskich firm spożywczych, w tym Barilla Group, IKEA, Nestlé i ALDI Nord wysłało wspólny list poparcia dla EIO „Koniec Epoki Klatkowej” do Komisji i Parlamentu Europejskiego. Firmy spożywcze torują drogę do Europy wolnej od klatek, ale tylko wprowadzenie przepisów wycofujących hodowlę klatkową może ją realnie zakończyć. Producenci i firmy spożywcze są na to gotowi, konsumenci coraz bardziej się tego domagają, obywatele tego chcą, a naukowcy o to apelują.

Unia Europejska nie może pozostać w tyle

Dzięki bezkompromisowym kampaniom i badaniom przeprowadzonym przez organizację Compassion in World Farming, podjęto już konkretne działania na rzecz wyprowadzenia unijnego rolnictwa z wieków ciemnych. Jednym ze zwycięstw jest wprowadzony w 2007 r. zakaz używania ciasnych kojców dla cieląt. Stosowanie jałowych klatek bateryjnych dla kur niosek zostało zakazane w 2012 r., a częściowy zakaz stosowania kojców dla macior wprowadzono w 2013 r. Od 2021 r. we wszystkich certyfikowanych gospodarstwach ekologicznych w całej UE obowiązuje zakaz stosowania klatek. Co istotne, podpisany w 2009 r. Traktat lizboński UE uznaje zwierzęta za istoty czujące. Oznacza to, że przed przyjęciem jakichkolwiek nowych przepisów, ich dobro należy brać pod uwagę.

“

Świat zwierząt pełen jest oddychających i odczuwających istot, które nie tylko żyją, ale i przeżywają swoje życie. Każdy próbuje sobie radzić – najeść się, znaleźć schronienie, rozmnażać się, szukać tego, co dobre i unikać tego co złe. Dobrych rzeczy jest wiele: jedzenie, woda, ruch, odpoczynek, schronienie, słońce, cień, odkrywanie, ekscytacja, interakcja społeczna, zabawa i seks. A ponieważ zdobywanie tych dóbr wymaga adaptacji, ewolucja wyposażyła zwierzęta w zdolność doświadczania zdobytych korzyści. Podobnie jak my, są poszukiwaczami przyjemności. ”

Dr Jonathan Balcombe,
naukowiec badający
zachowanie zwierząt, autor
książki „Pleasurable Kingdom:
Animals and the Nature of
Feeling Good”

POSZCZEGÓLNE PAŃSTWA CZŁONKOWSKIE POCZYNIŁY NASTĘPUJĄCE POSTĘPY:

- W Austrii od 2010 r. obowiązuje zakaz stosowania wszystkich systemów klatkowych dla kur niosek. W Niemczech zakaz hodowli klatkowej niosek wchodzi w życie od 2026 r., ale już teraz aż 96,2% niemieckich jaj pochodzi z systemów bezklatkowych. W 2020 r. czescy posłowie zagłosowali za wprowadzeniem zakazu chowu klatkowego kur niosek od 2027 r. Zakaz klatek w regionie Walonii w Belgii wchodzi w życie od 2028 r., a nowe i modernizowane systemy klatkowe są zakazane we Francji od 2018 r.
- Kojce indywidualne dla loch są całkowicie zakazane w Szwecji od 1994 r. i dozwolone tylko przez pierwsze cztery dni po inseminacji w Holandii. W Danii w nowych

chlewniach kojce te mogą być używane tylko przez 3 dni, a do 2035 r. ograniczenie to będzie obowiązywać we wszystkich systemach. W lipcu 2020 r. Niemcy przegłosowały całkowite zaprzestanie stosowania kojców indywidualnych od 2028 r.

- Kojce porodowe są zakazane w Szwecji już od 1987 r. W lipcu 2020 r. Niemcy przegłosowały wprowadzenie ograniczenia przebywania loch w kojcach porodowych do maksymalnie 5 dni (ma obowiązywać od 2035 r.). Austria wprowadziła obowiązujące od 2033 r. ograniczenie okresu zamknięcia loch w kojcach porodowych do jednego dnia przed spodziewanym terminem porodu i do pięciu dni po nim.

- W Austrii stosowanie klatek dla królików hodowanych na mięso zabronione jest od 2012 r. Jałowe klatki dla królików zostały zakazane w Holandii w 2016 r. i zostaną zakazane w Niemczech w 2025 r.

Są to jednak wyjątki. Systemy klatkowe stosowane są nadal w całej UE. Eksperci, naukowcy i opinia publiczna są jednomyślni – stosowanie klatek jest okrutne, przestarzałe i niepotrzebne. Z ich stosowania powinny zrezygnować wszystkie gospodarstwa rolne w UE, decydenci zaś muszą pomóc we wprowadzeniu tej zmiany, inicjując i wspierając stworzenie nowych przepisów na miarę rolnictwa XXI wieku.

KRÓLIKI

Prawie 70 milionów królików hodowanych jest w celach komercyjnych na terenie samej UE i prawie wszystkie przez całe życie zamknięte są w klatkach. Każdy królik zamknięty jest w przestrzeni tak małej, że jego podstawowe i naturalne zachowania są poważnie upośledzone. Niektóre króliki nie mogą się nawet wyprostować. To okrucieństwo na ogromną skalę jest całkowicie niepotrzebne. Istnieją bardziej humanitarne rozwiązania dla hodowli komercyjnych.

“

Warunki, w jakich króliki są trzymane i hodowane w wielu miejscach w Europie, bywają nieludzkie, przerażające i niezdrowe; są hańbą dla odpowiedzialnej hodowli, o czym świadczy częstość występowania chorób fizycznych i psychicznych oraz niezamierzonych strat...”

Profesor David Morton, Komandor Orderu Imperium Brytyjskiego, przewodniczący Grupy Roboczej przy Europejskim Urzędzie Bezpieczeństwa Żywności, opracowującej Raport Naukowy dot. Wpływu Systemu Hodowli na Zdrowie i Dobrostan Królików Hodowlanych; profesor *emeritus* Wydziału Nauk Biologicznych na University of Birmingham w Wielkiej Brytanii

Nędza życia w klatkach

Prawie wszystkie króliki hodowane na terenie UE zamknięte są w jałowych drucianych klatkach, tak przepełnionych, że każdy królik przebywa na przestrzeni mniejszej niż kartka papieru formatu A4. Oznacza to, że możliwości ruchowe zwierząt są poważnie ograniczone; nie mogą nawet przyjmować wielu naturalnych dla nich pozycji, takich jak wyciągnięcie się w pozycji leżącej lub wyprostowanie się z nastawieniem uszu. Praktycznie nie mają możliwości wykonywania żadnej aktywności fizycznej, co może skutkować osłabieniem kości. Druty często powodują bolesne obrażenia nóg i stóp – z powodu tych właśnie ran samice przeznaczane do rozrodu często są zabijane.

Klatki uniemożliwiają królikom wiele ważnych naturalnych zachowań, takich jak: kopanie, ukrywanie się i żerowanie. Może to prowadzić do ogromnego stresu i nienaturalnych zachowań, takich jak przesadnie częste lizanie futra i nagminne gryzienie klatki.

Wiele królików umiera lub jest przedwcześnie zabijanych. Zastępują je kolejne. W celu zmniejszenia częstotliwości występowania chorób dróg oddechowych i jelit stosuje się duże ilości antybiotyków. Mimo to, wskaźnik śmiertelności wśród królików nadal jest niedopuszczalnie wysoki.

Alternatywy o wyższym dobrostanie

Niektóre postępowe państwa członkowskie UE stosują pionierskie rozwiązania w zakresie wyższego standardu hodowli jako alternatywy dla hodowli królików w klatkach.

Belgia postawiła na hodowlę parkową, odpowiadając tym samym na rosnące obawy społeczeństwa związane ze stosowaniem konwencjonalnych klatek jałowych. Hodowla parkowa zapewnia pojedynczemu królikowi więcej miejsca niż klatka, podłogi są wygodniejsze, nie ma ograniczeń co do tego, jak bardzo zwierzę może się rozciągnąć; królik może kicać i ukrywać się w przeznaczonych do tego rurach. Duże platformy umożliwiają królikom skakanie na różną wysokość, mogą pogryzać przygotowane w tym celu bloki, a siano i słoma dostarczają im błonnika wspomagającego trawienie.

Choć żaden istniejący system hodowli nie zaspakaja w pełni behawioralnych potrzeb królików, system parkowy zapewnia królikom mięsnym większy dobrostan – w przypadku samic przeznaczonych do rozrodu, hodowla w kojcach i grupach jest też lepszym rozwiązaniem niż system klatkowy.

JAKIE DZIAŁANIA NALEŻY PODJĄĆ?

Komisja Europejska musi objąć przywództwo w kwestii wprowadzenia przepisów zapewniających ochronę wszystkich królików hodowanych w UE. Wzywamy Komisję i państwa członkowskie do podjęcia skutecznych działań w celu zakazania umieszczania w klatkach królików i zapewnienia, że będą one hodowane w bardziej humanitarny sposób.

Miliony królików hodowane są w chowach przydomowych na terenie UE. Rządy poszczególnych krajów nie rejestrują tego, gdzie trzymane są te króliki; przyjmuje się jednak, że większość z nich zamkniętych jest w klatkach lub w skrzynkach. Państwa członkowskie muszą zobowiązać się do ewidencjonowania systemów hodowania królików w chowach przydomowych. Nowe przepisy zakazujące stosowania klatek i innych jałowych systemów hodowli zamkniętej powinny dotyczyć chowu także tych królików.

© Compassion in World Farming

Króliki w jałowej klatce

Ustawodawstwo

Hodowla królików w klatkach jest okrucieństwem i należy stopniowo z niej rezygnować. Obecnie nie istnieją obowiązujące w całej UE przepisy dotyczące ochrony królików.

Niektóre państwa członkowskie poczyniły jednak pewne postępy. W 2016 r. Belgia zakazała stosowania klatek dla królików hodowanych na mięso, a w 2025 r. mają zostać wycofane klatki do hodowli samic przeznaczonych do rozrodu. Inne kraje również odchodzą od konwencjonalnych systemów klatkowych, w tym Austria (2012 r.), Holandia (2016 r.), Niemcy (2026 r.).

Króliki w jałowej klatce

UJAWNIONA

NAJPILNIEJ STRZEŻONA TAJEMNICA HODOWLI PRZEMYSŁOWEJ

Na przestrzeni lat działacze Compassion in World Farming odwiedzili incognito kilkanaście przemysłowych ferm królików w pięciu krajach: Polsce, Grecji, Czechach, Włoszech i na Cyprze. Najnowsze śledztwo zostało przeprowadzone w 2024 r. – zaobserwowane zostały te same problemy, co w poprzednich latach.

Śledczy byli świadkami przerażającej skali cierpienia.

Bрудny interes: W wielu przypadkach ciała martwych królików gniły wśród żywych zwierząt i wielkich stosów odchodów.

Okrutny przemysł: Króliki były zamknięte w maleńkich klatkach z gołego drutu, powodującego urazy, co narażało zwierzęta na stres i uniemożliwiło im ich naturalne zachowania.

Typowa ferma królików. Drzwi są otwarte, a muchy brzęczą wokół twarzy. Siedzą na wszystkich klatkach i na obiektywie mojego aparatu. Poza tym, widzisz pyszczki pozbawionych nadziei, tysiące królików upchniętych w rzędy klatek z zerowym wzbogaceniem.

Relacja naocznego świadka z organizacji Compassion in World Farming, opisującego fermę królików w Polsce.

DZIAŁAJ TERAZ

W 2017 r. Parlament Europejski przyjął raport, w którym uznano jałowe klatki bateryjne za nieodpowiedni system hodowli królików i który wzywał Komisję Europejską do opracowania przepisów chroniących króliki hodowlane.

Komisja Europejska musi objąć przywództwo w kwestii wprowadzenia przepisów zapewniających ochronę wszystkich hodowanych w Europie królików. Wzywamy Komisję i państwa członkowskie do podjęcia skutecznych działań mających na celu zakazanie umieszczania królików w klatkach i zapewnienia humanitarnej ich hodowli.

DLACZEGO CZAS ZAKOŃCZYĆ EPOKĘ KLATKOWĄ KRÓLIKÓW W UE

- **Za kratkami:** Króliki spędzają całe życie w klatkach. Samice przeznaczone do rozrodu zabijane są w wieku około 10 miesięcy. Samce przeznaczone do rozrodu mogą być trzymane przez okres do 6 lat.
- **Malutka przestrzeń:** Każdy królik hodowany na mięso ma zapewnioną przestrzeń o powierzchni zaledwie 450-600 cm², czyli mniejszą niż kartka papieru formatu A4. Klatki mają zaledwie 28-35 cm wysokości. Samice przeznaczone do rozrodu zamykane są osobno w drucianych klatkach o wymiarach około 45 x 65 cm. Na takiej przestrzeni nie mogą się nawet położyć, nie mówiąc już o pojedynczym przeskoku.
- **Jałowe klatki:** Wykonane są często z gołego metalowego drutu, nie ma w nich legowiska ani wzbogacenia.
- **Wielkość królika:** Rozciągnięty w pozycji leżącej: 75 cm, w pozycji stojącej: 75 cm.

SYSTEMY TRZYMANIA KRÓLIKÓW

KLATKI JAŁOWE I „WZBOGAČONE”

ZŁE

Poważnie ograniczają naturalne zachowania zwierząt. Wyjątkowo wąskie klatki w znacznym stopniu ograniczają możliwość przemieszczania się, przez co króliki mogą jedynie położyć się i wstać. **W klatkach nie ma ściółki ani innych form wzbogacenia.**

WOLNY WYBIEG, KOJCE ZEWNĘTRZNE I SYSTEMY PARKOWE

LEPSZE

Zapewniają miejsce na normalne zachowania, takie jak kicanie oraz dostęp do roślinności w celu wypasu. Istnieje jednak zwiększone ryzyko narażenia na pasożyty, choroby i atak drapieżników. Częścią systemów parkowych są platformy umiejscowione

na różnych poziomach, wygodniejsze podłogi, bloki do gryzienia oraz siano i słoma dostarczające królikom błonnika. Hodowla grupowa ma zasadnicze znaczenie dla psychicznego dobrostanu samic.

© Compassion in World Farming

Królik z polskiej fermy, prawdopodobnie z urazem lub schorzeniem neurologicznym

KURY NIOSKI

W gospodarstwach komercyjnych w UE żyje ponad 390 milionów kur niosek – prawie połowa z nich zmuszona jest żyć w zatłoczonych klatkach. Każdy ptak żyje na przestrzeni niewiele większej od kartki papieru formatu A4. Jest to całkowicie niepotrzebne. Kury muszą żyć poza klatkami i należy je hodować w bardziej humanitarny sposób.

“

Bardzo liczyłem na to, że [klatki »wzbogacone«] rozwiążą wiele problemów związanych z dobrostanem zwierząt, ale klatki »wzbogacone« przeznaczone do chowu komercyjnego zupełnie nie spełniają tych oczekiwań... ”

Ian Duncan, profesor *emeritus*, emerytowany kierownik katedry Dobrostanu Zwierząt, Uniwersytet Guelph w Ontario w Kanadzie

Nędza życia w klatkach

Około 155 milionów kur hodowanych jest w tak zwanych klatkach „wzbogaconych”. Zostały zaprojektowane tak, by lepiej zaspakajać potrzeby behawioralne kur, ale wskutek niedociągnięć w prawie i ograniczeń wynikających z braku przestrzeni w pionie i wysokiej liczebności obsady, naturalne odruchy kur są nadal poważnie ograniczone.

Życie kury trzymanej w klatce „wzbogaconej” pozbawione jest sensu. Ma bardzo mało możliwości ruchu, nie może też latać. W klatkach powinno znajdować się miejsce do drapania, ale prawo nie określa jak duży powinien być ten obszar, często jest więc jak najmniejszy. Materiał do drapania dostarczany jest rzadko. Gdyby jednak był, wskutek zatłoczenia, pojawiłby się problem wynikający z dużej ilości kurzu.

Ptaki nie mają możliwości kąpieli w piasku, a grzędę nie znajdują się na tyle wysoko, aby spełniały swoją główną funkcję, tj. aby kury mogły usiąść na tyle wysoko, by nie czuły się zagrożone przez drapieżniki.

Niewłaściwie umiejscowione grzędę mogą również utrudniać ruch lub sprawiać, że kury będą narażone na dziobanie od dołu. Zatłoczenie hamuje podstawowe zachowania, takie jak trzepotanie skrzydłami. Poważne ograniczenie naturalnego zachowania może prowadzić do frustracji i powtarzalnych zachowań. Brak aktywności fizycznej może prowadzić do problemów fizycznych, takich jak osłabienie kości.

Systemy łączone „combi”

Systemy łączone „combi” lub „hybrydowe” to wielopoziomowe rzędy klatek, w których można otwierać i zamykać drzwiczki, zmieniając tym samym wielopoziomowy system otwarty na system klatkowy w dowolnym momencie.

Systemy łączone nie są właściwą alternatywą dla chowu bezklatkowego z następujących powodów:

- Zwykle nie ma w nich miejsca na rampy umożliwiające ptakom

przejście między poziomami z minimalnym ryzykiem doznania obrażeń.

- Ptaki odpoczywające na grzędzie narażone są na dziobanie piór, ponieważ nie jest ona umiejscowiona na tyle wysoko, by siedzące na niej ptaki znalazły się poza zasięgiem dziobów ptaków znajdujących się poniżej. Grzędę nie są też umieszczone na tyle wysoko, by ptaki czuły się bezpiecznie (z punktu widzenia ptaków jest to podstawowa funkcja grzędę).
- Przestrzeń na podłodze między poziomami nie jest wystarczająco szeroka, aby zapewnić odpowiedni obszar do drapania i kąpieli w piasku.
- System umożliwia trzymanie ptaków w klatkach rutynowo lub na stałe.
- W systemie tym panuje ścisk porównywalny z tym panującym w konwencjonalnych systemach klatkowych, w których ptaki są zamknięte.
- Rutynowe korzystanie z drzwiczek może potencjalnie prowadzić do zwiększenia frustracji i związanych z nią negatywnych zachowań wśród ptaków, wynikających ze zmian między wolierą a klatką.
- Brakuje im kluczowych cech i wyposażenia zachęcającego ptaki do naturalnych zachowań, takich jak budowanie gniazd i drapanie.

Systemy łączone nie stanowią zadawalającego rozwiązania i prawdopodobnie nie zostaną uznane za właściwą alternatywę przez wiarygodne podmioty, mające na celu poprawę dobrostanu zwierząt.

Alternatywy o wyższym standardzie

Kurniki i woliery poprawiają dobrostan kur niosek, umożliwiając im naturalne zachowania, takie jak: zerowanie, drapanie i kąpiel w piasku. Zapewniają także znacznie większą swobodę ruchów podczas aktywności: latania, biegania i trzepotania skrzydłami. W UE kurniki i woliery mają niższą gęstość obsady niż systemy klatkowe. Na metr kwadratowy przypada w nich dziewięć kur, zaś w systemie klatkowym na metr kwadratowy przypada 13 kur.

JAKIE DZIAŁANIA NALEŻY PODJĄĆ?

Komisja Europejska musi objąć przywództwo w kwestii stworzenia przepisów zapewniających ochronę wszystkich kur niosek hodowanych w UE. Wzywamy Komisję i państwa członkowskie do podjęcia skutecznych kroków w celu zakazania używania klatek w produkcji jaj i zapewnienia, że kury będą hodowane w bardziej humanitarny sposób.

W systemach wolnowybiegowych kury trzymane są w kurnikach, jak powyżej, ale w ciągu dnia mają również dostęp do wybiegów zewnętrznych, często obejmujących drzewa i krzewy.

Systemy wolnowybiegowe i ekologiczne zapewniają więcej okazji do aktywności, badania terenu i żerowania; kury mogą uzupełnić swoją dietę roślinnością i owadami. Mogą również kąpać się w piasku i drapać w ziemi, a także korzystać ze świeżego powietrza i światła słonecznego.

Prawodawstwo

W 2012 r., po długiej kampanii prowadzonej przez organizację Compassion in World Farming oraz inne organizacje zajmujące się dobrom stanem zwierząt, zakaz stosowania klatek jałowych wszedł w życie na terenie całej UE.

UE nadal dopuszcza jednak stosowanie tak zwanych klatek „wzbogaconych”. Kilka państw członkowskich poczyniło postępy, zakazując stosowania takich

klatek, w tym Austria, Niemcy (od 2026 r. lub 2028 r. w wyjątkowych przypadkach), Czechy (od 2027 r.), Francja (w odniesieniu do nowopowstających ferm) i belgijska Walonia (od 2028 r.).

Oprócz setek milionów kur w gospodarstwach komercyjnych, szacowano, że w mniejszych stadach (poniżej 350 kur na gospodarstwo) żyją kolejne dziesiątki milionów kur. Niektóre małe stada kur są prawdopodobnie trzymane w klatkach, a przepisy dotyczące kur niosek hodowanych w celach komercyjnych nie mają zastosowania do tych mniejszych stad. Oznacza to, że ich klatki mogą być jałowe i nie spełniać minimalnych wymogów dotyczących wielkości.

Oprócz dorosłych kur w klatkach żyją także miliony kurcząt i młodych kur. Ich dobrotę nie chronią żadne konkretne przepisy, co oznacza, że i one mogą być trzymane w klatkach jałowych, niespełniających kryterium minimalnej wielkości.

Obecne prawodawstwo dotyczące kur niosek nie obejmuje:

- stad liczących mniej niż 350 kur,
- młodych kur (kur nieskładających jeszcze jaj),
- stad hodowlanych,
- innych gatunków ptaków.

Komisja Europejska musi dołożyć starań, by nowe przepisy obejmowały ochroną wszystkie kury nioski, niezależnie od wielkości stada i etapu życia.

Kury we „wzbogaconych” klatkach

DŁUGA DROGA DO

WOLNOŚCI

2012: weszła w życie dyrektywa UE w sprawie kur niosek, zakazująca stosowania na terenie UE jałowych klatek bateryjnych.

2015-2016: śledczy Compassion in World Farming odwiedzili incognito pięć państw członkowskich UE, chcąc przekonać się, co w Europie należy rozumieć pod pojęciem „klatki wzbogacone” dla kur niosek.

W filmie nakręconym na fermach w Polsce, we Francji, Włoszech, Czechach i na Cyprze ukazali nieustające cierpienie milionów kur hodowanych w klatkach.

Zgodne z prawem, ale niewłaściwe: chociaż wiele odwiedzanych ferm spełniało wymogi dyrektywy, stosując tzw. klatki „wzbogacone”, nie spełniały one kryteriów dobrostanu hodowanych zwierząt.

Śledczy dostrzegali kury, których dzioby zostały znacznie przycięte, a ciała częściowo oskubane z piór. Zwierzęta były bardzo niespokojne i lękliwe w kontaktach z ludźmi, podczas gdy inne były zbyt chore, by się poruszać.

Ptaki stłoczono w klatkach, co poważnie ograniczało ich ruch.

DZIAŁAJ TERAZ

Komisja Europejska musi objąć przywództwo w kwestii wprowadzenia przepisów zapewniających ochronę wszystkich kur niosek hodowanych w Europie. Wzywamy Komisję i państwa członkowskie do podjęcia skutecznych działań na rzecz zaprzestania stosowania klatek i zapewnienia humanitarnej hodowli kur. Przepisy zabraniające stosowania klatek powinny dotyczyć także stad przydomowych.

DLACZEGO CZAS ZAKOŃCZYĆ EPOKĘ KLATKOWĄ KUR NIOSEK W UE

- **Za kratkami:** Kury nadal spędzają cały okres swojego życia, w którym składają jaja, w tak zwanych klatkach „wzbogaconych”. Spośród 390 milionów kur niosek, 40% (155 milionów) nie opuszcza klatek przez cały produktywny okres życia.
- **Minimalna przestrzeń:** W klatce „wzbogaconej” kura ma zapewnione jedynie 750 cm² przestrzeni – to niewiele więcej niż kartka papieru formatu A4. Minimalna wysokość klatki wynosi tylko 45 cm.
- **Ograniczenia behawioralne:** Kury nie mogą swobodnie biegać, latać, żerować w ziemi, kąpać się w piasku ani korzystać ze świeżego powietrza lub światła słonecznego.
- **Średnia wielkość kury:** Rozpiętość skrzydeł: 76 cm; wysokość: 25 cm-38 cm.

SYSTEMY TRZYMANIA KUR

KLATKI „WZBOGAONE” I KOLONIJNE

ZŁE

Poważnie ograniczają naturalne zachowania, takie jak aktywność i kąpiele w piasku. Każda kura żyje na przestrzeni niewiele większej niż wielkość kartki formatu A4.

KURNIKI

LEPSZE

Pozwalają na pewne zachowania naturalne dla kur, takie jak żerowanie, drapanie i kąpanie się w piasku.

WOLNY WYBIEG I HODOWLA EKOLOGICZNA

NAJLEPSZE

Umożliwia ptakom pełen zakres zachowań, dostęp do zewnętrznych wybiegów i wystarczającą przestrzeń do aktywności.

ZMIANY W BRANŻY

Setki największych sklepów i marek w UE – w tym Danone, Nestlé, Aramark, Lidl i Sodexo – zobowiązały się do pozyskiwania wyłącznie jajek bezklatkowych w całym regionie.

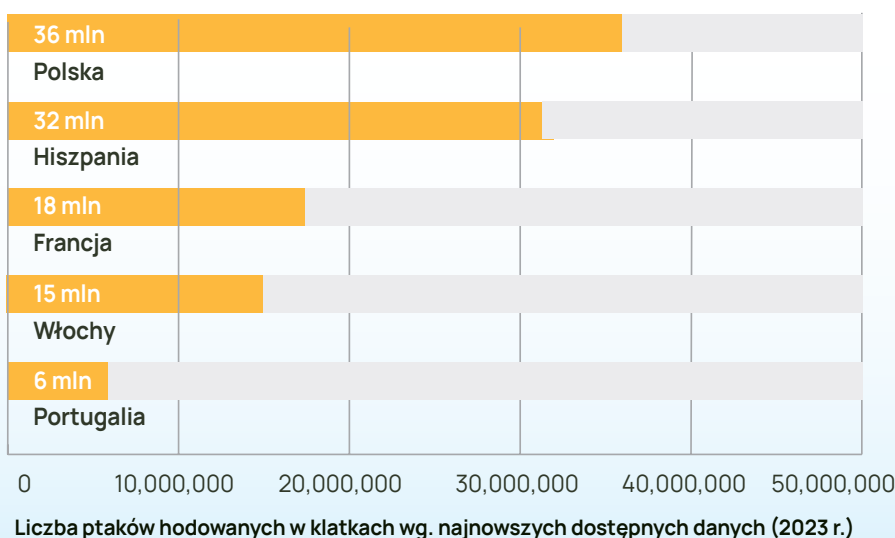

DANONE
ONE PLANET. ONE HEALTH

TOP
5

KOMERCYJNYCH HODOWCÓW KUR NIOSEK STOSUJĄCYCH CHÓW KLATKOWY W UE

Kury we „wzbogaconych” klatkach

MACIORY

Na terenie UE żyje około 11 milionów macior. Większość z nich spędza niemal połowę każdego roku zamknięta w klatkach, w których nie może się nawet obrócić. Większość macior zamknięta jest w klatkach przez około pięć tygodni na etapie wczesnej ciąży. Następnie na około tydzień przed porodem zostają ponownie zamknięte na kolejnych pięć tygodni. Rodzą prosięta w klatce i karmią je przez jej pręty. Po tymczasowym uwolnieniu są sztucznie zapładniane, a cykl klatkowy rozpoczyna się od nowa.

Maciory muszą żyć poza klatkami i należy je traktować w bardziej humanitarny sposób.

“

Dowiedliśmy tego, że świny mają wiele zdolności kognitywnych podobnych do tych, jakie wykazują inne bardzo inteligentne gatunki, takie jak psy, szympansy, słonie, delfiny, a nawet ludzie. Istnieją przekonujące dowody naukowe wskazujące na to, że musimy przemyśleć nasz ogólny stosunek do nich. ”

Lori Marino, neuronaukowiec z Emory University

Klatki dla świń

Kojce indywidualne (znane również jako kojce inseminacyjne) to wąskie metalowe kojce, w których maciora zamknięta jest przez 5 tygodni na etapie wczesnej ciąży.

Przykład nienaturalnego zachowania macior zamkniętych w kojcach indywidualnych i gryzących kraty

Kojec porodowy to wąska metalowa klatka, w której maciora zamknięta jest począwszy od tygodnia poprzedzającego poród, do momentu odstawienia prosiąt od matki, tj. do 21-28 dnia ich życia. Kojce uniemożliwiają jej kontakt z potomstwem. Jedyny kontakt ma podczas karmienia go na leżąc przez kraty kojca.

Po odstawieniu prosiąt maciora zostaje wypuszczona z kojca porodowego, a po kilku dniach zostaje poddana ponownej inseminacji i powraca do kojca indywidualnego, gdzie cały cykl zaczyna się od nowa.

Nędza życia w klatkach

Uwięzione w kojcach maciory pozbawione są autonomii, uniemożliwia im się wiele podstawowych zachowań. Zostały zredukowane z wysoce wrażliwych zwierząt do klatkowych jednostek produkcyjnych. Takie życie pozbawione jest sensu.

Maciora zamknięta w kojcu przez pięć tygodni na etapie wczesnej ciąży nie może wchodzić w prawidłową interakcję z innymi świniąmi i nie może wypróżniać się lub oddawać moczu poza miejscem odpoczynku. Nie może nawet chodzić ani się obracać. Takie zamknięcie może prowadzić do nienaturalnych zachowań, takich jak: gryzienie krat, wzmożone pragnienie i apatia. Może również powodować osłabienie kości w konsekwencji braku ruchu i infekcje dróg moczowych, będące skutkiem leżenia we własnych odchodach.

Maciory rodzą niewiele ponad dwa razy w roku i spędzają od czterech do pięciu tygodni w kojcach porodowych – przed porodem, w trakcie i po porodzie. Istnieje ryzyko powstania ran i zmian chorobowych wskutek długotrwałego leżenia na twardym podłożu; często jest to goły beton. Podczas porodu maciora nie może nawet wykonać kilku kroków ani się obrócić, żeby zmienić pozycję. Kojce porodowe uniemożliwiają maciorom zaspokojenie naturalnej potrzeby przygotowania gniazda przed porodem, właściwej interakcji z prosiętami ani odsunięcia się od nich, by mogły odpocząć.

Niemожność zaspokojenia naturalnych instynktów może skutkować opóźnionym lub długotrwałym porodem, wyższym odsetkiem martwych urodzeń i ryzykiem okaleczenia prosiąt przez maciorę.

Alternatywy o wyższym standardzie

Alternatywa dla kojców indywidualnych: w UE wiele ciężarnych macior z powodzeniem jest już hodowanych w grupach, zarówno w pomieszczeniach, jak i na wolnym wybiegu.

Dobry system trzymania świń zapewnia im interesujące środowisko, które pozwala na szeroki zakres zachowań. Maciory otrzymują materiał do rycia i żerowania, dodatkową przestrzeń wynoszącą co najmniej trzy metry kwadratowe na zwierzę i bardziej funkcjonalne obszary wydzielone w obrębie kojca, na przykład oddzielne miejsca na jedzenie, odpoczynek i inne aktywności.

Alternatywa dla kojców porodowych: wiele macior prośnych z powodzeniem hodowanych jest we „wzbogaconych” środowiskach w okresie porodu i karmienia prosiąt. Mając zapewnioną przestrzeń i ściółkę, maciory mogą zgodnie ze swoją naturalną potrzebą budować gniazdo przed porodem.

Są w stanie wchodzić w interakcje z prosiętami i mają miejsce na to, by odsunąć się od nich w razie potrzeby. Takie systemy są bardziej humanitarne i okazały się opłacalne.

JAKIE DZIAŁANIA NALEŻY PODJĄĆ?

Komisja Europejska musi objąć przywództwo w kwestii wprowadzenia przepisów zapewniających maciorom ochronę przed okrucieństwem, jakie stanowi hodowla w klatkach. Wzywamy Komisję i państwa członkowskie do pójścia za przykładem innych państw i wprowadzenia całkowitego zakazu stosowania kojców indywidualnych i kojców porodowych, przy jednoczesnym zastąpieniu ich bardziej humanitarnymi rozwiązaniami.

Maciora zamknięta w kojcu porodowym

Prawodawstwo

Do roku 2013 w większości krajów Unii Europejskiej kojce indywidualne można było stosować przez cały okres ciąży macyr. Obecnie dyrektywa UE w sprawie świń zakazuje stosowania kоек indywidualnych po pierwszych czterech tygodniach od inseminacji. Maciory muszą być trzymane w grupach aż do tygodnia poprzedzającego poród.

Używanie kоек indywidualnych zostało całkowicie zakazane w Szwecji w 1988 r., w Wielkiej

Brytanii w 1999 r., a w Norwegii w 2000 r.

W Holandii kоек indywidualnych można używać tylko przez maksymalnie cztery dni. We wszystkich nowych hodowlach świń założonych w Danii od 2015 r. można używać kоек indywidualnych przez okres do 3 dni, a do 2035 r. przepisy te mają objąć wszystkie istniejące hodowle.

Austria ogranicza czas przebywania loch w kojcach do maksymalnie 10 dni. Niemcy zamierzają zrezygnować ze stosowania kоек

indywidualnych do 2030 r. Rutynowe stosowanie kоек porodowych jest zabronione w Norwegii, Szwecji i Szwajcarii. Od 2033 r. w Austrii i od 2035 r. w Niemczech czas przebywania w kojcach porodowych zostanie ograniczony do maksymalnie pięciu dni po porodzie.

W pozostałej części UE, stosowanie kоек porodowych jest dozwolone i stosowane rutynowo przez okres do 5 tygodni na jedną ciążę.

Trudności w egzekwowaniu prawa

Władzom trudno jest ustalić, czy maciory trzymane są w kojcach indywidualnych przez okres dłuższy niż jest to dopuszczalne. Niezależnie od tego, ile czasu zwierzęta spędzą w niezwykle ograniczających ruch kojcach, jest to okres zbyt długi. A to, że maciory zamyka się na dłużej niż cztery tygodnie po inseminacji, czyni kojce jeszcze bardziej nieludzkimi. Całkowity zakaz stosowania tych systemów znacznie poprawiłby dobrostan macyr, a władzom ułatwiłby egzekwowanie przepisów.

Maciory rodzi w kojcu porodowym i spędza w nim około 4-5 kolejnych tygodni

REALIA ŻYCIA W KOJCACH

Maciory

W ostatnich latach Compassion in World Farming odwiedziło wiele hodowli świń w całej UE, w tym w Polsce. Badając gospodarstwa dostarczające mięso do najbardziej prestiżowych produktów, takich jak szynka parmeńska czy bajorńska, w każdym z nich dostrzegaliśmy dramatyczne warunki życia świń w kojcach indywidualnych i porodowych.

Maciory nie tylko nie były w stanie chodzić, ale nie mogły nawet swobodnie się położyć: metalowe pręty i słabe nogi z przerośniętymi racicami sprawiały, że było to bardzo trudne.

Dużą część macyr ustawiono tak, że widziały tylko ścianę przed sobą. Często sprawiały wrażenie przerażonych

hałasami i obecnością ludzi chodzących po pomieszczeniach, nie były w stanie odwrócić się, by móc ujrzeć źródło hałasu lub by móc chronić swoje prosięta, jak nakazuje im instynkt.

Maciory mające wkrótce rodzić, próbowały przybrać dogodną pozycję, ale było to niemożliwe. W trakcie porodu nie mogły odwrócić się, rozciągnąć, a nawet położyć na miękkiej powierzchni.

Można było też dostrzec prosięta, które pozbawione możliwości żerowania, żuły ogonki macyr; nie mogąc nawet odwrócić głowy, maciory nie mogły zareagować.

Zaobserwowano jak pozbawione możliwości naturalnego dla nich żerowania, maciory „przeżuwają” powietrze i pręty klatek.

DZIAŁAJ TERAZ

Komisja Europejska musi objąć przywództwo w kwestii wprowadzenia przepisów, zapewniających macirom ochronę przed okrucieństwem jakie stanowi hodowla w klatkach. Wzywamy Komisję i państwa członkowskie do wprowadzenia całkowitego zakazu stosowania kоек indywidualnych i kоек porodowych, przy jednoczesnym zastąpieniu ich bardziej humanitarnymi rozwiązaniami w chlewniach lub hodowlą wolnowybiegową.

DLACZEGO CZAS ZAKOŃCZYĆ EPOKĘ KLATKOWĄ MACIOR W UE

- **Za kratkami:** Co roku w UE hoduje się prawie 11 milionów macior. Około 88% z nich zamkniętych jest w kojcach indywidualnych lub w kojcach porodowych.
- **Średnia wielkość maciory:** szerokość: 40 cm; długość: 171cm
- **Wielkość kojca indywidualnego/porodowego:** szerokość: 60 cm; długość 200-240cm

SYSTEMY HODOWLI ŚWIŃ

CHÓW INTENSYWNY

ZŁE

Wykorzystywanie kociów indywidualnych i kociów porodowych z zerowym wzbogaceniem, znacznie ograniczających ruch i naturalne zachowania zwierząt.

LEPSZY

CHÓW O WYŻSZYM DOBROSTANIE

Brak kociów indywidualnych i porodowych. W okresie ciąży maciory trzymane są w grupach i rodzą w przestrzeni zamkniętej; w kojcach, w których mogą swobodnie się obracać. Zapewniony jest materiał gniazdowy i legowisko.

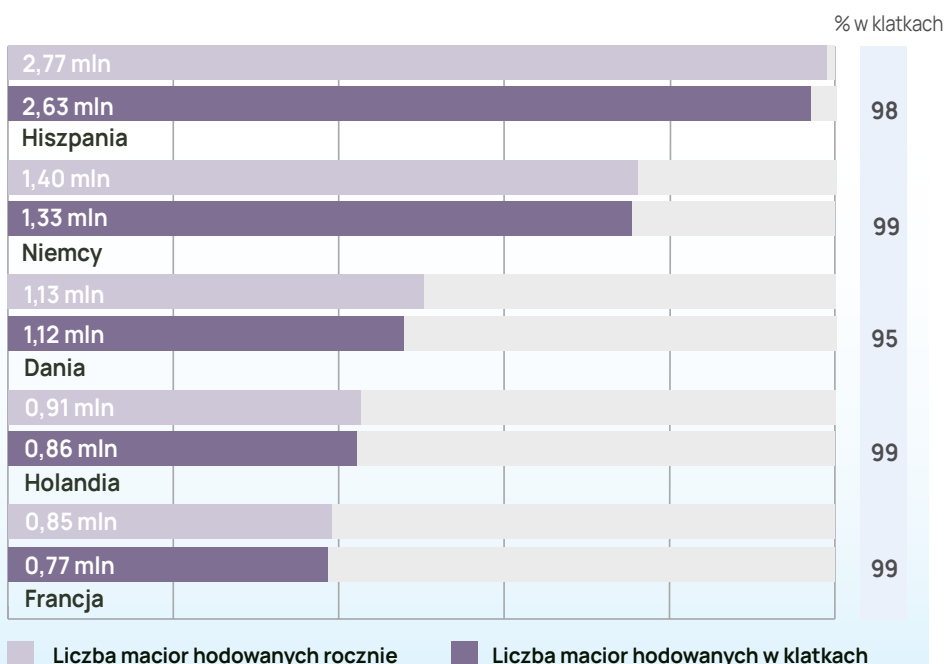
WOLNY WYBIEG LUB CHÓW EKOLOGICZNY

NAJLEPSZY

Chociaż nie istnieje unijna definicja prawna wolnego wybiegu w odniesieniu do trzody chlewnej, państwa członkowskie zobowiązane są do przestrzegania przepisów dotyczących etykietowania. Zatem hodowcy stosujący etykiety wskazujące na hodowlę wolnowybiegową powinni zapewniać zwierzętom możliwość wyjścia z budynku. Zwykle nie stosują też kociów indywidualnych i porodowych.

TOP
5

NAJWIĘKSZYCH W UE KOMERCYJNYCH HODOWCÓW MACIOR STOSUJĄCYCH HODOWLĘ KLATKOWĄ

PRAWO WOLNEGO WYBIEGU W EU

Prawodawstwo UE w zakresie rolnictwa ekologicznego zakazuje stosowania jakichkolwiek klatek i wymaga zapewnienia dostępu do świeżego powietrza oraz ściółki. Zezwala także na dłuższe pozostawianie prosiąt przy matce, co zmniejsza stres u zwierząt i potrzebę stosowania antybiotyków. Wiele lokalnych programów akredytacji ekologicznych podejmuje kroki dalsze niż przewidują unijne wymagania w zakresie hodowli ekologicznej, tym samym zapewniając zwierzętom jak najlepsze warunki bytowe.

PRZEPIÓRKI

W UE co najmniej 140 milionów przepiórek hodowanych jest z przeznaczeniem na mięso i jaja. Wiele z nich żyje w klatkach, gdzie nie są w stanie wykonywać nawet podstawowych ruchów. Ich cierpienie jest zupełnie niepotrzebne, bo dostępne są humanitarne alternatywy dla takiego sposobu hodowli.

Nędza życia w klatkach

Jednym z największych problemów związanych z dobrostanem przepiórek żyjących w klatkach jest ich wrodzona reakcja na strach. W przypadku zagrożenia, przepiórki szybko wzbijają się w górę, aby uciec. Reakcję tę z łatwością wywołują pracownicy ferm klatkowych, na przykład wchodząc do kurników, w których znajdują się klatki. W następstwie tej reakcji ptaki uderzają głowami w sufit klatki, odnosząc obrażenia.

Podobnie jak w przypadku kur niosek, ruch przepiórek w klatkach jest mocno ograniczony, przez co mogą doświadczać skrajnej frustracji. Większość ich instynktownych zachowań jest uniemożliwiona: nie mogą biegać, kąpać się w piasku i żerować.

W niektórych gospodarstwach aż 80 ptaków trzymanyh jest w jednej klatce i żyje na bardzo ograniczonej przestrzeni, co powoduje stres, zwiększa ryzyko dziobania piór i zmniejsza spożycie pokarmu.

Alternatywy o wyższym standardzie

Propozycje wyższego standardu hodowli przepiórek obejmują korzystanie z wolnego wybiegu oraz dobrze zaprojektowanych systemów hodowli w kurnikach, które zapewniają wystarczającą przestrzeń i wzbogacenie środowiska, np. poprzez umożliwienie ptakom kąpiele w piasku. Niektóre systemy hodowli w kurnikach zapewniają ptakom także możliwość przebywania poza kurnikiem. Ważne jest, aby zapewnić odpowiednie okrywy naziemne, które naśladują naturalne środowisko przepiórek i pozwalają ptakom czuć się bezpiecznie, przy jednoczesnym zapewnieniu im wystarczającej przestrzeni, by mogły wzbic się w powietrze.

Prawodawstwo

Obecnie nie istnieją konkretne przepisy, które chroniłyby przepiórki hodowlane. W tym przypadku obowiązują ogólne przepisy UE wynikające z dyrektywy rolnej oraz krajowe przepisy dotyczące dobrostanu. Jednak nie zapewniają one szczególnej ochrony przepiórkom, co oznacza, że rutynowo stosuje się jałowe klatki bateryjne.

JAKIE DZIAŁANIA NALEŻY PODJĄĆ?

Komisja Europejska musi objąć przywództwo w kwestii wprowadzenia przepisów zapewniających ochronę przepiórek hodowlanych. Wzywamy Komisję i państwa członkowskie do podjęcia skutecznych działań na rzecz bardziej humanitarnej hodowli przepiórek.

Przepiórki w jałowej klatce bateryjnej

DLACZEGO CZAS ZAKOŃCZYĆ EPOKĘ KLATKOWĄ PRZEPIÓREK W UE

- **Za kratkami:** około 140 milionów przepiórek hodowanych jest w UE na mięso i jaja. Wiele z tych ptaków spędza całe życie stłoczone w klatkach, niekiedy z aż 80 innymi ptakami w jednej klatce.
- **Rozmiar przepiórki:** rozpiętość skrzydeł: 36 cm, długość ciała: 18 cm.
- **Brak miejsca:** w klatkach grupowych żyje do 80 przepiórek, wskutek czego na jednego ptaka przypada przestrzeń wielkości zaledwie 9,3 cm x 9,3 cm. To mniej niż średnia wielkość smartfona.

SYSTEMY HODOWLI PRZEPIÓREK

JAŁOWE KLATKI I KURNIKI

ZŁY

Poważnie ograniczają naturalne zachowania ptaków. Przepiórki często odczuwają strach i wzbijają się w powietrze, wskutek braku osłony uderzając głowami o klatkę.

KURNIKI O WYŻSZYM DOBROSTANIE

LEPSZY

Zapewniają dodatkową przestrzeń, światło dzienne i wzbogacenie, w większym stopniu umożliwiając ptakom wyrażanie naturalnych dla nich zachowań, takich jak kąpiele w piasku.

WOLNY WYBIEG

NAJLEPSZY

Zapewnia dostęp do wybiegu, umożliwiając wszystkie naturalne dla ptaków zachowania, w tym żerowanie.

KACZKI I GĘSI

Co roku w UE około 35 milionów kaczek i gęsi hodowanych jest na foie gras. Ponad pięćdziesiąt procent tych ptaków to kaczki. Większość z nich więziona jest w klatkach przez ostatnie dwa tygodnie swojego życia, gdzie karmione są siłą. Zarówno trzymanie zwierząt w klatkach, jak i karmienie ich siłą, to praktyki niehumanitarne i zupełnie niepotrzebne.

“

Klatki grupowe dla kaczek są małe i jałowe, z podłogą wykonaną z siatki. Nie ma w nich wydzielonego miejsca na odpoczynek. Ptaki wykazują zachowania antagonistyczne wobec karmicieli oraz narzędzi, których używa się do spychania ptaków na przód klatki i unieruchamiania ich podczas przymusowego karmienia. ”

Profesor Donald M. Broom, profesor *emeritus* Dobrostanu Zwierząt na wydziale medycyny weterynaryjnej, Uniwersytet Cambridge. Współautor publikacji „Dobrostan kaczek podczas produkcji foie gras”

Nędza życia w klatkach

Większość kaczek i gęsi hodowanych na foie gras spędza w klatkach ostatnie dwa tygodnie życia. Przez pierwszą część swojego życia mają możliwość przebywania na zewnątrz. Ptaki nie tylko zamykane są w klatkach, ale też karmione ogromną ilością pożywienia, tak aby ich wątroba powiększyła się do rozmiarów dziesięciokrotnie większych od jej naturalnej wielkości, co powoduje ogromne cierpienie.

Klatki są zwykle małe. Podłoga w klatkach wykonana jest z siatki drucianej; w klatce nie ma też pośłania ani stałego miejsca na odpoczynek. W całkowicie jałowych klatkach znajdują się tylko poidła z wodą. U ptaków rozwijają się

wady postawy i zaburzenia chodu, pojawiają się zmiany na skrzydłach i rany na nogach. Karmienie siłą może powodować stany zapalne i inne urazy przełyku.

Brak alternatyw

Produkcja foie gras poprzez karmienie siłą jest z natury okrutna i powinna zostać zakazana.

Prawodawstwo

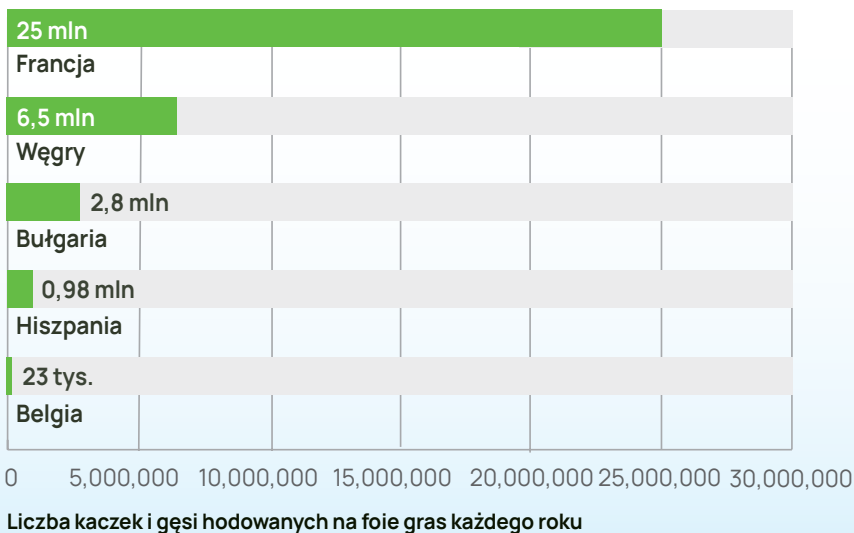
Prawodawstwo UE wymaga, by w miejscu, w którym trzymane są kaczki lub gęsi, podłogi były właściwie zaprojektowane, tak aby nie powodowały dyskomfortu i były pokryte odpowiednim materiałem ściółkowym. Wymaga się także, by dostarczać kaczkom ściółki w celu wzbogacenia i unikać jałowego otoczenia. W okresie karmienia

ptaków siłą większość hodowców produkujących foie gras nie stosuje się jednak do tych zaleceń. W tym okresie ptaki najczęściej zamknięte są w jałowych klatkach z podłogą z siatki.

Przymusowe kamienie zwierząt w celach innych niż medyczne, a będące nieodłączną częścią produkcji foie gras, jest wyraźnie zabronione przez konkretne przepisy w Polsce, w sześciu z dziewięciu austriackich prowincji, w Czechach, Danii, Finlandii, Luksemburgu, Niemczech, Norwegii i Włoszech oraz w wyniku interpretacji ogólnych przepisów dotyczących ochrony zwierząt, także w Holandii, Irlandii, Szwecji, Szwajcarii i Wielkiej Brytanii.

TOP
5

EUROPEJSKICH PRODUCENTÓW FOIE GRAS

JAKIE DZIAŁANIA NALEŻY PODJĄĆ?

Komisja Europejska musi objąć przywództwo w kwestii wprowadzenia przepisów zapewniających ochronę wszystkich hodowlanych kaczek i gęsi. Wzywamy Komisję i wszystkie państwa członkowskie do podjęcia kroków w celu stworzenia i egzekwowania przepisów jednoznacznie zakazujących hodowania kaczek i gęsi w klatkach oraz zakazujących karmienia zwierząt siłą.

DLACZEGO CZAS ZAKOŃCZYĆ EPOKĘ KLATKOWĄ GĘSI I KACZEK W UE

- **Za kratkami:** Kaczki i gęsi są zamknięte w klatkach przez ostatnie dwa tygodnie ich liczącego od 8 do 11 miesięcy życia. W tym okresie są karmione siłą 2 lub 4 razy dziennie.
- **Rozmiar klatek:** Każda kaczka żyje na przestrzeni odpowiadającej wielkością około 2 arkuszom papieru formatu A4.
- **Jałowe klatki:** Kaczki żyją w jałowych klatkach wykonanych z gołej drucianej siatki. Mają do dyspozycji jedynie poidło z wodą.

CIEŁĘTA

Każdego roku w hodowlach krów mlecznych na terenie UE rodzi się około 18 milionów cieląt. Na podstawie ograniczonych dostępnych danych ponad połowa z nich (a prawdopodobnie ponad 75%) jest trzymana w małych, indywidualnych kojach z ograniczonym kontaktem z innymi zwierzętami. Cielęta przebywają w takich warunkach przez pierwsze 8 tygodni życia.

“

Cielęta są zwierzętami społecznymi, które bardzo wcześnie uczą się swojej roli w grupowej hierarchii. Praktyka pokazuje, że trzymanie cieląt w małych grupach od pierwszych dni życia może być bardzo korzystne. ”

Marta Brscic, profesor nadzwyczajna na Wydziale Medycyny Zwierzęcej, Produkcji i Zdrowia (MAPS) Uniwersytetu w Padwie. EBVS® europejska specjalistka weterynarii w dziedzinie nauk o dobrostanie zwierząt, etyki i prawa

Nędza życia w klatkach

Nowo narodzone cielęta, które ma być przeznaczone do hodowli na cielęcinę, jest zazwyczaj oddzielane od matki kilka godzin po urodzeniu (po wypiciu bogatej w przeciwciała siary) lub natychmiast po urodzeniu (w przypadku karmienia siarą z butelki). Oddzielenie krowy od cielęcia i zamknięcie go w indywidualnym kojcu powoduje ogromny i długotrwały stres u obu zwierząt. Po umieszczeniu w pojedynczych kojcach cielęta są często pozbawione możliwości prawidłowego kontaktu z innymi cielętami.

W warunkach naturalnych nowo narodzone cielęta kładą się razem w grupach, podczas gdy ich matki wychodzą na pastwisko. Wytwarzają między sobą silne więzi, które mogą trwać całe życie. Bliski kontakt fizyczny i wzajemne wylizywanie wzmacnia te

więzi. Jednak zgodnie z dyrektywą Rady 2008/119/WE cielęta mogą być oddzielane wkrótce po urodzeniu i trzymane w indywidualnych kojcach przez okres do 8 tygodni.

Zgodnie z przepisami cielęta muszą mieć możliwość kontaktu wzrokowego z innymi cielętami z swojego kojca. Mimo to, izolacja szkodzi ich rozwojowi fizycznemu i społecznemu. Badania pokazują, że cielęta trzymane w izolacji nie rozwijają prawidłowo umiejętności społecznych, mają trudności z radzeniem sobie w nowych sytuacjach i wykazują zaburzenia funkcji poznawczych. Każdego roku może to dotyczyć ponad 11 milionów cieląt w UE. W standardowej hodowli, po maksymalnie dwóch miesiącach izolacji, cielę przenoszone jest do grupy liczącej nawet 80 innych zwierząt, często do pustych i przepełnionych obór z nieodpowiednią podłogą rusztową.

JAKIE DZIAŁANIA NALEŻY PODJĄĆ?

Komisja Europejska musi objąć przywództwo w kwestii wprowadzenia przepisów zapewniających ochronę cieląt. Wzywamy Komisję i państwa członkowskie do wprowadzenia całkowitego zakazu stosowania kociów indywidualnych dla cieląt, przy jednoczesnym zastąpieniu ich bardziej humanitarnymi rozwiązaniami.

Nowo narodzone cielęta są odbierane matkom i zamykane w kojcach indywidualnych przez pierwsze 8 tygodni życia (zdjęcie pochodzi z polskiej fermy)

Alternatywy o wyższym dobrostanie

W Europie istnieją już ферmy mleczne, w których cielęta są trzymane w grupach od urodzenia, co przynosi istotne korzyści dla ich zdrowia psychicznego. Cielęta w grupach mają więcej okazji do ruchu, a także wspólnej zabawy, która jest dobra dla ich rozwoju i samopoczucia. Są bardziej aktywne i lepiej rozwijają naturalne społeczne zachowania, takie jak wzajemna pielęgnacja. Wykształcają też umiejętności społeczne i odporność emocjonalną, które pomagają im radzić sobie ze stresem. Cielęta chowane w grupach lepiej znoszą niezbędne nieprzyjemne zabiegi, takie jak unieruchamianie i pobieranie krwi, i mniej płaczą po rozłące z matką.

Trzymanie cieląt w grupach jest korzystne zarówno dla wydajności, jak i dobrostanu zwierząt. Socjalizacja, w ramach której cielęta naśladują zachowania innych zwierząt, może skutkować większym spożyciem paszy. Cielęta hodowane w parach wykazują większy przyrost masy ciała i wcześniej zaczynają spożywać pokarm stały niż cielęta hodowane pojedynczo. Zjadają więcej paszy treściwej w częstszych posiłkach, utrzymując ten nawyk również w okresie odstawiania od matki.

Utrudnienie realizacji naturalnych potrzeb może skutkować

niepożądanymi zachowaniami. Cielęta trzymane w indywidualnych kojcach mogą przejawiać wahania przyrostu masy ciała wynikające z przejadania się, które powoduje dyskomfort, a w konsekwencji mniejsze spożycie paszy.

Lepsze systemy hodowli zapewniają cielętom słomę i dostęp do wybiegu na świeżym powietrzu. Na wielu **fermach organicznych** cielęta są trzymane w grupach razem z karmiącą je starszą krową, która została już wycofana ze stada mlecznego. Tego typu hodowle zapewniają cielętom większy komfort oraz lepsze warunki do naturalnego zachowania, ruchu i kontaktów społecznych, a także zmniejszają ryzyko urazów. Wszystko to ma kluczowe znaczenie dla dobrostanu cieląt. Jeszcze większy poziom dobrostanu zapewniają hodowle mleczarskie, w których cielęta zostają przez dłuższy czas ze swoimi matkami w stadzie. Jedna z takich ferm, szkocka The Ethical Dairy, odnotowała znaczną poprawę zdrowia i dobrostanu zwierząt.

Zapobieganie chorobom i redukcja ssania pępków

Zapobieganie chorobom takim jak biegunka czy zapalenie płuc oraz ograniczenie ssania pępówiny to jedno z głównych powodów, dla których cielęta trzymane są w indywidualnych kojcach. Izolacja jest jednak środkiem drastycznym, a wspomniane problemy można

łatwo rozwiązać, pozbywając się kójców. W przypadku cieląt hodowanych w sposób bliższy ich naturze infekcje układu pokarmowego i oddechowego występują rzadziej. Ryzyko wystąpienia tych chorób u cieląt w grupach w zamkniętych pomieszczeniach można zmniejszyć poprzez zapewnienie odpowiedniej opieki i warunków bytowania. Cielęta potrzebują dobrej jakości siary, która zapewni im przeciwciała zaraz po urodzeniu. Młode cielęta z różnych ferm powinny być trzymane w oddzielnych grupach. Zagrody powinny być czyste, dobrze wentylowane i wyłożone ściółką.

W warunkach naturalnych cielęta ssą mleko matki, ilekroć mają na to ochotę, zazwyczaj sześć lub więcej razy dziennie. Prawo UE wymaga jedynie, aby cielęta oddzielone od matek były karmione co najmniej dwa razy dziennie. Cielęta czekające na karmienie stają się bardzo głodne i próbująssać wszystko, co znajduje się w zasięgu ich pysków, w tym pępki innych cieląt, co prowadzi do infekcji. Problemów ze ssaniem można uniknąć, zapewniając cielętom mlecznym utrzymanym w grupach elementy do ssania i nie pozwalając im głodować. Cielęta trzymane w grupach mogą mieć stały dostęp do mleka zastępczego z pojemników ze smoczkami, co umożliwi im jedzenie zawsze, gdy poczują głód.

© Compassion in World Farming

Hodowla grupowa cieląt o wyższym dobrostanie

Prawodawstwo

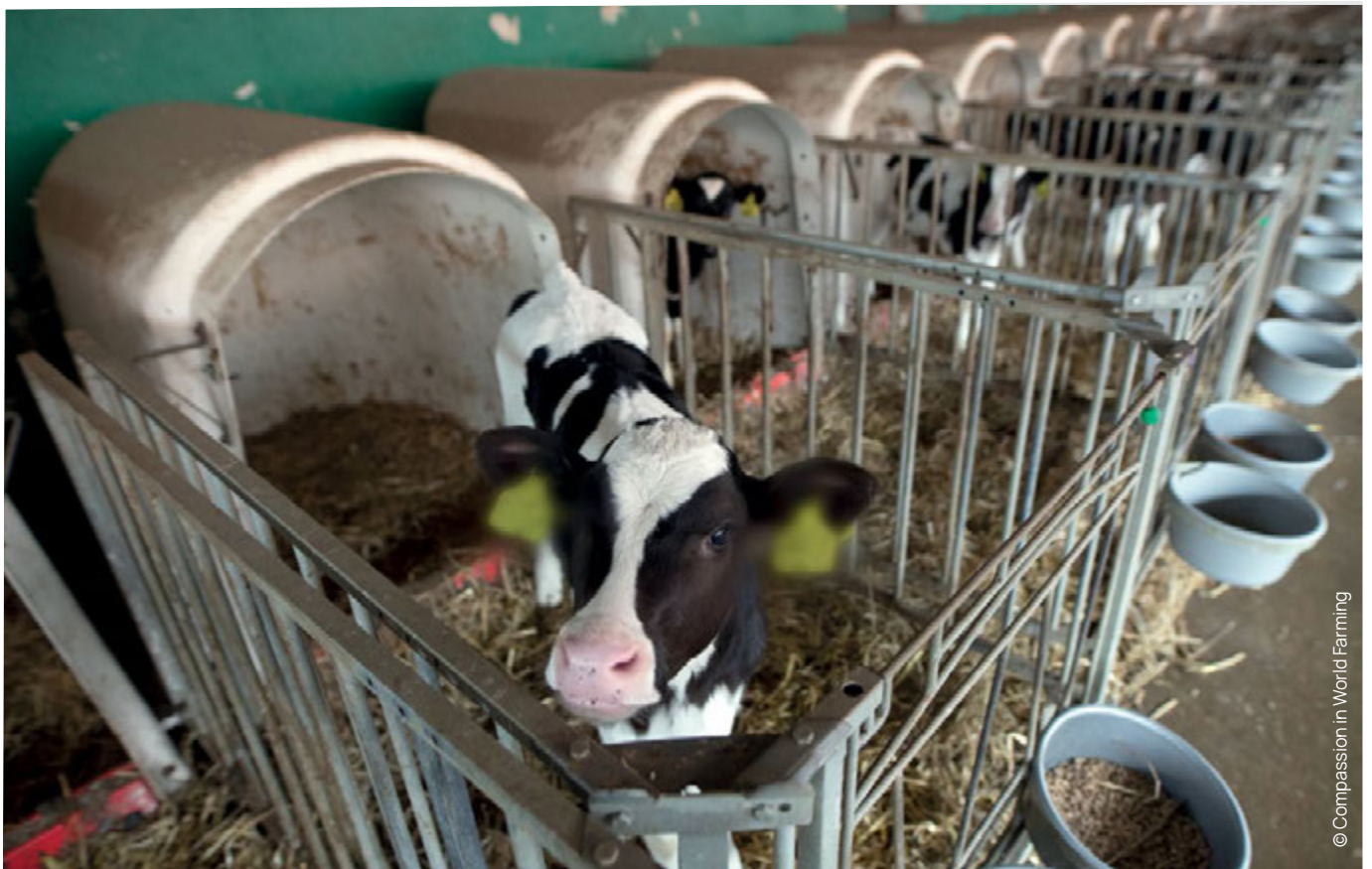
Po wieloletniej kampanii Compassion in World Farming i innych organizacji wprowadzono zakaz stosowania wąskich kojców dla cieląt w całej Europie, który doprowadził do wprowadzenia nowych przepisów w 2007 r. W tego typu kojcach cielęta nie były się w stanie nawet obrócić, a wiele z nich było dodatkowo na uwięzi.

Pomimo zakazu z 2007 r. dyrektywa UE 2008/119/WE ustanawiająca minimalne normy ochrony cieląt nadal zezwala na trzymanie cieląt w indywidualnych kojcach przez okres do 8 tygodni, co powoduje poważne problemy w zakresie dobrostanu. Dyrektywa wymaga, aby cielęta trzymane w izolacji mogły bez trudu leżeć, odpoczywać, wstawać i pielęgnować się. Kojce muszą mieć perforowane ściany,

umożliwiające cielętom kontakt wzrokowy i dotykowy.

Niemniej jednak indywidualne kojce nadal powodują szereg problemów związanych z dobrostanem cieląt, w tym:

- brak przestrzeni do ruchu,
- poważne ograniczenie interakcji społecznych,
- długotrwałe zaburzenia rozwoju społecznego.

© Compassion in World Farming

Polskie ciele w kojcu indywidualnym

REALIA ŻYCIA

W KOJCACH

W 2019 r. Compassion in World Farming przeprowadziła śledztwo w pięciu typowych polskich fermach mlecznych.

Śledczy udokumentowali wiele przypadków łamania dyrektywy w sprawie dobrostanu cieląt, w tym:

- przenoszenie cieląt wkrótce po urodzeniu do zamkniętych

drewnianych zagród, bez możliwości kontaktu wzrokowego lub fizycznego z innymi zwierzętami,

- izolowanie przez ponad 8 tygodni: na jednej z ferm zaobserwowano cielęta w wieku około 3-4 miesięcy trzymane w kojcach indywidualnych, co stanowi naruszenie dyrektywy.

© Compassion in World Farming

Kojec indywidualny

PAŃSTWO	KURY NIOSKI		KRÓLIKI	
	Liczba hodowana rocznie	Liczba w klatkach (% w klatkach)	Liczba hodowana rocznie	Liczba w klatkach (% w klatkach)
Austria	7 440 365	0 (0%)	0	0
Belgia	11 244 969	3 823 289 (34%)	2 876 572	0 (0%)
Bułgaria	5 258 501	3 638 883 (69,2%)	8 556	8 224 (96%)
Chorwacja	2 401 327	1 066 189 (44,4%)	4 177	4 015 (96%)
Cypr	510 268	321 979 (63,1%)	9 702	9 326 (96%)
Czechy	7 513 027	3 824 131 (50,9%)	260 000	249 914 (96%)
Dania	4 671 738	476 517 (10,2%)	0	0
Estonia	968 992	762 597 (78,7%)	0	0
Finlandia	5 920 354	1 426 805 (24,1%)	0	0
Francja	58 471 300	17 599 861 (30,1%)	15 133 000	13 468 370 (89%)
Niemcy	58 350 494	2 158 968 (3,7%)	3 400 000	3 268 109 (96%)
Grecja	4 649 598	3 556 942 (76,5%)	336 801	323 736 (96%)
Węgry	8 012 157	5 416 218 (67,6%)	4 128 000	2 476 800 (60%)
Irlandia	3 952 064	1 248 852 (31,6%)	0	0
Włochy	43 279 340	14 714 976 (34,0%)	14 731 000	14 215 415 (97%)
Łotwa	3 568 353	2 447 890 (68,6%)	23 000	22 107 (96%)
Litwa	3 427 926	2 625 791 (76,6%)	0	0
Luksemburg	153 355	0 (0%)	0	0
Malta	364 624	354 415 (97,2%)	50 000	48 060 (96%)
Holandia	29 926 930	4 429 186 (14,8%)	25 000	10 000 (40%)
Polska	52 887 141	35 804 594 (67,7%)	2 200 000	2 112 000 (96%)
Portugalia	8 938 930	5 998 022 (67,1%)	4 295 940	4 129 294 (96%)
Rumunia	10 119 704	4 897 937 (48,4%)	0	0
Słowacja	2 787 846	1 731 252 (62,1%)	0	0
Słowenia	1 557 777	222 762 (14,3%)	10 000	9 612 (96%)
Hiszpania	47 855 447	30 627 486 (64,0%)	29 862 000	29 563 380 (99%)
Szwecja	8 323 583	224 737 (2,7%)	12 500	0
Unia Europejska	392 556 110	149 400 279 (38%)	77 366 248	69 918 362 (90%)

MACIORY		WSZYSTKIE
Liczba hodowana rocznie	Liczba w klatkach (% w klatkach)	Liczba w klatkach (łącznie z przepiórkami, kaczkami, gęsiami, ale bez cieląt)
203 540	193 363 (95%)	193 363
349 660	328 680 (94%)	4 175 019
79 580	71 622 (90%)	6 587 578
85 000	43 800 (52%)	1 114 004
26 280	26 017 (99%)	357 322
119 910	118 711 (99%)	4 192 756
1 133 000	1 121 670 (99%)	1 598 187
24 100	22 895 (95%)	885 492
84 180	67 344 (80%)	1 494 149
851 990	766 791 (90%)	49 735 656
1 399 900	1 329 905 (95%)	6 756 982
81 000	55 890 (69%)	3 936 568
231 600	182 964 (79%)	9 839 476
125 820	123 304 (98%)	1 372 156
649 000	610 060 (94%)	29 540 451
36 310	32 679 (90%)	2 502 677
39 540	23 329 (59%)	2 649 120
3 220	2 640 (82%)	2 640
2 570	2 570 (100%)	405 045
910 000	864 500 (95%)	5 303 686
654 100	621 395 (95%)	38 537 989
220 610	194 137 (88%)	10 387 720
272 600	122 670 (45%)	5 020 607
35 130	31 617 (90%)	1 762 869
13 030	2 997 (23%)	235 371
2 766 090	2 627 786 (95%)	63 823 975
104 780	0 (0%)	224 737
10 502 540	9 589 336 (91%)	251 164 891

WNIOSKI

Po zebraniu ponad 1,4 miliona podpisów pod Europejską Inicjatywą Obywatelską dotyczącą zakazu hodowli klatkowej, zarówno eksperci, jak i opinia publiczna są jednomyślni – wykorzystywanie klatek w hodowli jest praktyką okrutną i przestarzałą oraz powoduje niepotrzebne cierpienie wrażliwych na ból zwierząt. Dowody są przytłaczające – w rolnictwie europejskim należy zaprzestać stosowania klatek. Wzywamy decydentów do wzięcia przykładu z postępowych rozwiązań, już wprowadzonych przez niektóre kraje UE, poprzez inicjowanie działań i podjęcie kroków w celu wprowadzenia nowych przepisów, stopniowo wycofujących klatki z użycia i wprowadzających rolnictwo w XXI wiek. Możesz nam w tym pomóc.

ZACHĘCAMY DO PODJĘCIA DZIAŁAŃ TAKICH JAK:

Napisanie do unijnego komisarza ds. zdrowia i dobrostanu zwierząt i wezwanie go do zaproponowania przepisów unijnych zakazujących wszelkiego rodzaju hodowli w klatkach.

Lobbing decydentów politycznych w kraju w celu wprowadzenia przepisów krajowych zakazujących hodowli w klatkach i wywarcia nacisku na UE w kwestii podjęcia natychmiastowych działań.

Kupowanie produktów pozyskanych z hodowli bezklatkowych: szukanie produktów pochodzących z hodowli o wyższym dobrostanie, z wolnego wybiegu, z hodowli wykorzystujących pasze pastewne, hodowli ekologicznych.

Pytanie sprzedawców i restauratorów prowadzących odwiedzane lokale o korzystanie z produktów z hodowli bezklatkowych.

Wsparcie apelów o jasne i uczciwe etykietowanie produktów, śledzenie aktualizacji kampanii na stronie www.ciwf.pl.

JUŻ CZAS
ZAKOŃCZYĆ
EPOKĘ KLATKOWĄ

NOTY WYJAŚNIAJĄCE

• Dane dotyczące rocznej liczby zwierząt zostały pozyskane z następujących źródeł, zgodnie z najnowszymi opublikowanymi danymi: maciory – EUROSTAT 2023, kury nioski – CIRCABC 2024, króliki – FAOSTAT 2023 oraz Compassion in World Farming Polska, „Śledztwo na fermach królików w UE”, 2024. Jeżeli niedostępne są opublikowane dane liczbowe, liczbę zwierząt trzymanyh w klatkach w danym kraju oszacowano na podstawie wiarygodnych źródeł. W celu uzyskania dalszych informacji na temat zastosowanej metodologii, skontaktuj się z nami: kontakt@ciwf.pl.

BIBLIOGRAFIA

- ¹ Dekret królewski dotyczący dobrostanu królików w gospodarstwach, 29/06/14 / Arrêté royal relatif au bien-être des lapins dans les élevages, 29 czerwca 2014 r. C – 2014/24303. http://www.etaamb.be/fr/arrete-royal-du-29-juin-2014_n2014024303.html
- ² Dyrektywa Rady 1999/74 / WE z dnia 19 lipca 1999 r. ustanawiająca minimalne normy ochrony kur niosek. Dziennik Urzędowy L203, 03.08.1999 str. 0053-0057. <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:1999:203:0053:0057:EN:PDF>
- ³ Załącznik, tabela 1 (Ares (2011) 524071 – 13/05/2011), w Izbie Gmin, Komisja Komisja ds. Środowiska, Żywności i Rolnictwa 2011. Implikacje dyrektywy w sprawie dobrostanu kur niosek dla przemysłu jajczarskiego. www.publications.parliament.uk/pa/cm201011/cmselect/cmenvfru/writev/egg/egg.pdf
- ⁴ Tierschutzgesetz [Ustawa o dobrostanie zwierząt], BGBl. I Nr. 118/2004, zmieniona przez BGBl. I Nr. 80/2010, art. 18 ust. 3. Ustawa zakazuje budowania kolejnych klatek po roku 2005, i zezwala na korzystanie z istniejących, jedynie przez kolejnych 15 lat (tj. zakaz zacznie obowiązywać od roku 2020). <https://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Gesetzesnummer=20003541>
- ⁵ Tierschutz-Nutztierhaltungsverordnung [Rozporządzenie w sprawie dobrostanu zwierząt hodowlanych], Tierschutz-Nutztierhaltungsverordnung in der Fassung der Bekanntmachung vom 22.08.2006 (BGBl. I S. 2043), die zuletzt durch Artikel 3 Absatz 2 des Gesetzes vom 30.06.2017 (BGBl. I S. 2147) geändert worden, ist. § 45 Nr. 4: <http://www.gesetze-im-internet.de/tierschnutztv/45.html>
- ⁶ Djurskyddsforordning (1988: 539) [Rozporządzenie w sprawie zdrowia zwierząt] §3, 14 i 15: http://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningsamling/djurskyddsforordning-1988539_sfs-1988-539
- ⁷ SI 1991 Nr 1477 Rozporządzenie w sprawie dobrostanu świń. www.legislation.gov.uk/ukxi/1991/1477/made
- ⁸ Przepisy dotyczące świń, 2003. Forskrift om hold av svin. <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2003-02-18-175?q=hold%20av%20svin>
- ⁹ Besluit Hpouders van dieren (Dekret dla hodowców zwierząt) 2014, artykuł 2.15, <http://wetten.overheid.nl/BWBR0035217/2015-09-15>
- ¹⁰ Ministerstwo Rolnictwa, Dania, 2014. Plan działania w zakresie poprawy dobrostanu świń 2014 [w języku angielskim]. <http://en.mfvm.dk/focus-on/animalwelfare/pig-welfare-action-plan-2014/>; SEGES, Duński Standard Produktu, czerwiec 2017, http://www.pigresearchcentre.dk/~media/Files/DANISH/DANISH%20produktstandard/Produkt_Standard_UK.pdf; "Tekst jednolity ustawy o trzymaniu w pomieszczeniach młodych świń, ciężarnych loch i loch próśnych" (Bekendtgørelse af lov om indendørs hold af gylte, gødsøer og drøgtige søer). Wprowadzona w życie w dniu 14 stycznia 2017 r., na podstawie przepisów Ministerstwa Środowiska i Rolnictwa z 2015 r., ze zmianami z 2016 r. <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=186206>
- ¹¹ 1. Tierhaltungsverordnung [Rozporządzenie w sprawie utrzymania zwierząt], 2018. 13, załącznik 5. BGBl. II nr 485/2004 ostatnio zmienione przez Federalny Dziennik Ustaw II nr 151/2017. Paragraf 3.2 dotyczący kociów dla loch. Paragraf 3.3.2 dotyczący kociów porodowych. Dostępne na stronie: <https://www.ris.bka.gv.at/>
- ¹² Przepisy dotyczące świń, 2003. Forskrift om hold av svin. <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2003-02-18-175?q=hold%20av%20svin>
- ¹³ Djurskyddsforordning (1988: 539) [Rozporządzenie w sprawie zdrowia zwierząt] §3, 14 i 15: http://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningsamling/djurskyddsforordning-1988539_sfs-1988-539
- ¹⁴ Rozporządzenie Federalnego Biura ds. Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii (FVSO) w sprawie trzymaniu zwierząt gospodarskich i zwierząt domowych. 455.110.1, 27 sierpnia 2008 r. (Stan na 1 marca 2018 r.). Federalne Biuro ds. Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii (FVSO): <https://www.admin.ch/opc/fr/classified-compilation/20080804/index.html>
- ¹⁵ Ministerstwo Rolnictwa, Dania, 2014. Plan działania w sprawie poprawy dobrostanu świń z 2014 roku [w języku angielskim]. <http://en.mfvm.dk/focus-on/animalwelfare/pig-welfare-action-plan-2014/>
- ¹⁶ Rochlitz, I. i Broom, D.M., 2017. Dobrostan kaczek podczas produkcji foie gras. Animal Welfare, 26(2), str. 135-149.
- ¹⁷ Rada Europy, 1999. Zalecenia przyjęte przez Stały Komitet Europejskiej Konwencji o ochronie zwierząt hodowlanych (ETS 87) (t- ap): Zalecenie dotyczące gęsi domowych; Zalecenie dotyczące kaczek domowych; Zalecenie dotyczące kaczek muskowskich oraz krzyżówek kaczek muskowskich i kaczek domowych.
- ¹⁸ Komisja Europejska, Dyrekcja Generalna ds. Zdrowia i Bezpieczeństwa Żywności (2023). Special Eurobarometer 533 Attitudes of Europeans towards Animal Welfare: Report. Urząd Publikacji Unii Europejskiej; 2023.

KONIEC EPOKI KLATKOWEJ

**DLACZEGO UE MUSI POŁOŻYĆ KRES
ZAMYKANIU ZWIERZĄT W KLATKACH**

Fundacja Compassion in World Farming Polska
ul. Marszałkowska 28A/15
00-576 Warszawa, Polska
Email: kontakt@ciwf.pl
Web: ciwf.pl

COMPASSION
in world farming
ciwf.pl

Fundacja Compassion in World Farming Polska jest zarejestrowaną organizacją pożytku publicznego z numerem KRS 0000484066
i uprawnieniami do otrzymywania 1,5% podatku.